

KAMI
THEATER

PIETER DE BUYSSER
THE TIP OF THE TONGUE

EVERY 11TH OF THE MONTH | 20:11 | PLANETARIUM
THEATRE | 1H30 | IN DUTCH/FRENCH/ENGLISH

HUNGRY/THIRSTY? Stay sustained during this space mission with Pin Pon mobile from 19:00 until 22:30.

PIETER DE BUYSSER

THE TIP OF THE TONGUE

NL *The Tip of the Tongue* van Pieter De Buysser is een full-dome film, een performance, een planetariumvoorstelling en immersief theater. In een poëtische, grappige en raadselachtige fabel ontmoeten inzichten uit de hedendaagse fysica en kosmologie actuele ecologische en politieke vragen.

Een filantroop met een joekel van een vooruitgangsgeloof en een spraakgebrek bouwt een schip. Er is een fameuze kromming in de ruimtetijd, er is een meisje dat even genoeg heeft van de Messias en er is een in de ruimte verloren detective waar niemand nog naar zoekt. Een draagbare deeltjesversneller, een majestueus zwart gat en een dozijn balkspiraalvormige sterrenstelsels. Een politiek en filosofisch detectiveverhaal. Een fundamentele, kosmologische spraakoefening. *The Tip of the Tongue* tracht de wereld niet in kaart te brengen: ze tekent een andere kaart. En dat alles in 11 dimensies, met 11 fabels, in zes keer 11 minuten.

FR Spectacle full-dome époustoufflant, deux en un, film et performance : un voyage dans l'espace parmi les étoiles et les planètes sur les traces de Raymond et Grace. Une expédition vers là où nous nous trouvons déjà, mais où nous ne sommes encore jamais allés.

Un philanthrope doté d'une immense foi dans le progrès et d'un défaut d'élocution entreprend de construire un vaisseau spatial. Le récit croise une forte courbure dans l'espace-temps, une petite fille lassée du Messie et un détective perdu que plus personne ne recherche. Un accélérateur de particules portatif, une douzaine de nébuleuses spirales et un trou noir majestueux. Aussi féérique que cela puisse aussi paraître, ce spectacle pour planétarium a germé de la réalité politique et scientifique d'aujourd'hui. Un exercice de diction fondamentale, cosmologique. *The Tip of the Tongue* ne tente pas de cartographier le monde, mais dessine une autre carte. Et le tout en onze dimensions, avec onze fables, en six fois onze minutes.

EN *The Tip of the Tongue* by author, philosopher and storyteller Pieter De Buysser is a stunning full-dome film and performance in one: a trip into outer space between the stars and planets in the footsteps of Raymond and Grace; an expedition to where we already are but have never been before.

A philanthropist endowed with immense faith in progress and a speech defect undertakes to build a spacecraft. The story traverses a pronounced curve in space-time, a little girl tired of the Messiah and a lost detective who no one is looking for anymore. A portable particle accelerator, a dozen nebulous spirals and a majestic black hole. A political and philosophical detective story. A fundamental, cosmological speech exercise. *The Tip of the Tongue* does not attempt to map the world: it draws a different map. And all that in 11 dimensions, with 11 fables, in six times 11 minutes.

THE TIP OF THE TONGUE AT PLANETARIUM

11.09 NL, surt. FR/EN | **11.10** EN, surt. NL/FR | **11.11** FR, surt. NL/EN | **11.12** NL, surt. FR/EN | **11.01** EN, surt. NL/FR | **11.02** FR, surt. NL/EN | **11.03** NL, surt. FR/EN | **11.04** EN, surt. NL/FR | **11.05** FR, surt. NL/EN | **11.06** EN, surt. NL/FR | **11.07** EN, surt. NL/FR

HEMEL OP AARDE

DOOR PIETER DE BUYSSER

Als je Parijs, Barcelona, Londen, New York of Berlijn in het 19de eeuwse tijdperk van de moderniteit zou hebben bezocht, dan is het heel waarschijnlijk dat je op een avond een astronomievoorstelling zou hebben bijgewoond. Het was een tijd van massale interesse in de wetenschap. Publieke voorstellingen en lezingen in academische locaties en observatoria, in openbare ruimtes, theaters en opera's waren breed toegankelijk voor het stedelijke publiek. Deze voorstellingen maakten vaak gebruik van theatrale hulpmiddelen zoals optische instrumenten, mechanische apparaten, bewegende transparante schilderijen en toverlantaarnglasplaten. De voorstellingen vermengden hemelse en aardse aangelegenheden, met kosmologische verhalen die zich richtten op de plaats van mens, vooruitgang en technologie in een snel evoluerende wereld. De voorstellingen riepen vaak een sensatie van verwondering op bij het publiek, een intellectueel en emotioneel gevoel dat werd opgewekt door de wetenschappelijke ontdekkingen en technologieën die als spektakel werden opgevoerd. Net als bij veel andere attracties in de 19de en vroege 20ste eeuw zoals wassenbeeldenmusea, panorama's of wereldtentoonstellingen, was het onderscheid tussen sensationeel entertainment en wetenschappelijke demonstratie moeilijk te maken, wat vaak aanleiding gaf tot publiek debat. De aantrekkingskracht van het astronomische spektakel nam in de 20ste eeuw niet af, maar nam nieuwe vormen aan toen de eerste koepelvormige planetaria opdoken in Duitse steden in de jaren twintig. Deze nieuwe moderne theaters van de sterren werden door het publiek met ontzag en eerbied begroet, en getuigen tot vandaag van de levendige publieke belangstelling voor zowel mythen (over oeroude sterrenbeelden) als de vooruitgang. Het waren plaatsen waar het publiek in contact kwam met wetenschap, technologie en de wereld; de moderniteit wijdde zich aan de tegenstrijdigheden van haar eigen tijdperk.

Het planetarium is sinds de 19de eeuw de plek bij uitstek waar de mensheid haar verhouding met de sterren en de sterrenstelsels beschouwt. De architectuur van het planetarium heeft een duidelijk doel: een ruimte creëren voor het samenbrengen van wetenschappelijke feiten en magische fabels. Het planetarium is een van de zeldzame plaatsen waar feiten en fictie elkaar niet tegenspreken, maar juist versterken. In een planetarium kijken toeschouwers naar een kunstmatige hemel, de hemel op aarde, de binnenkant van een koepel of een bol, en die oude theatrale constructie dwingt de bezoeker zijn plaats in de kosmos opnieuw te verhalen en te bepalen, wat een bijzonder echte ervaring is. De manier waarop we het sterrenstelsel beschrijven weerspiegelt onze materiële relaties op aarde. Maar het werkt ook omgekeerd, dat is de kracht van

archaïsche mythen en fabels: door onze kosmologische relaties te hertekenen en opnieuw te verhalen kunnen we ook onze materiële omstandigheden opnieuw vormgeven.

PARS

The Tip of the Tongue kreeg vorm in dialoog met het onderzoeksnetwerk PARS (Performing Astronomy Research Society). Dit initiatief brengt een internationale interdisciplinaire groep onderzoekers uit de humane, sociale en exacte wetenschappen samen met kunstenaars, visuele technici en planetariumprofessionals om de geschiedenis, de huidige staat en de toekomst van het populaire astronomische spektakel te onderzoeken. PARS combineert academisch onderzoek met artistieke en professionele bemiddeling en doet onderzoek naar de plaatsen waar de ruimtelijke en visuele culturen van de moderniteit werden (en worden) ontwikkeld en ervaren, op het kruispunt van wetenschap, technologie en spektakel. PARS onderzoekt de voorstelling, de materiële en technologische eigenschappen van astronomische spektakels, hun sociale en culturele contexten, maar ook de manier waarop zij door het publiek worden beleefd. Het onderzoekt de manier waarop de gedeelde ervaring van astronomische spektakels heeft bijgedragen tot het bevorderen van nieuwe belevingen van het collectieve en van de wereld in de belangrijkste steden van de moderniteit en daarbuiten.

BIOGRAFIE

Pieter De Buysser (1972) is een Belgische theater- en filmmaker en schrijver. Hij woont en werkt in Brussel. Hij studeerde filosofie in Antwerpen en Parijs. De Buysser schrijft fictie en non-fictie, zowel voor het theater als daarbuiten en voert op het podium zijn eigen teksten op – als niet-clown, speculatieve realist en ‘transformator’. Zijn fabels zijn politiek, radicaal, episch en concreet.

Zijn stukken werden gemaakt in opdracht en op uitnodiging van theaters en festivals zoals het Kunstenfestivaldesarts, het Kaaithheater (Brussel), de Berliner Festspiele, het Festival van Taipei, de Biënnale Wiesbaden, New Plays from Europa, het Dublin Festival, het Melbourne Festival, het Baltoscandal Festival, het Archa Theatre (Praag), het Théâtre de la Bastille (Parijs), de Fondation Cartier Parijs en HAU Hebbel am Ufer (Berlijn).

De laatste jaren toerde hij in Europa en daarbuiten met het toneelstuk *An Anthology of Optimism*, (met Jacob Wren, 2009) en met zijn monologen *Book Burning* (2012) en *Landscape with Skiproads* (2014). Zijn laatste stuk *The After Party*, over de nalatenschap van Václav Havel, ging in maart 2017 in première in het Archa Theatre in Praag. Zijn teksten werden vertaald en opgevoerd in het Pools, Frans, Duits, Italiaans en Engels.

Naast zijn werk voor theater regisseerde De Buysser vier korte fictiefilms, *De Intrede*, *Solar*, *The Ambassador* en *You know you're right*. Zijn eerste roman *De Keisnijders* werd in 2012 door De Geus (BE) gepubliceerd en in 2016 in het Tsjechisch vertaald.

De Buysser ontving de Emile Zola prijs in 1998, de Trofee Dwarze Denker in 2011 en de Marie Kleine-Gartman Pen in 2012.

In 2015 richtte hij samen met Thomas Bellinck een nieuw productiehuis op: ROBIN.

LE PARADIS SUR TERRE

PAR PIETER DE BUYSSER

Si vous aviez visité Paris, Barcelone, Londres, New York ou Berlin au XIXe siècle, ces villes marquées par la modernité, il est assez probable qu'un soir de sortie vous eussiez assisté à un spectacle d'astronomie. L'implication massive dans les sciences y allait crescendo. Des démonstrations en public, des conférences dans des amphithéâtres académiques et des observatoires, dans l'espace public, dans des théâtres et des opéras étaient abondamment proposées au public urbain. Ces événements associaient souvent des modalités théâtrales, des instruments optiques, des dispositifs mécaniques, des tableaux transparents mobiles et des lanternes magiques. Ces conférences spectacles mariaient des préoccupations terrestres et célestes, livrant des récits cosmologiques qui introduisaient au passage le thème de la place de l'humain, du progrès et de la technologie dans un monde en évolution rapide. Les témoins insistaient souvent sur la sensation de miracle, un état intellectuel et émotionnel suscité par les démonstrations qui transformaient les découvertes scientifiques et technologiques en spectacles. Comme pour bon nombre de ces attractions du XIXe et du début du XXe siècle – musées de cire, panoramas ou expositions universelles –, la distinction entre divertissement sensationnel et démonstration scientifique était souvent difficile à établir et générait des débats. L'attrait des spectacles astronomiques n'a pas décliné au XXe siècle, ils ont simplement adopté de nouvelles formes lorsque les premiers planétariums en dôme aux projections hémisphériques ont commencé à apparaître en Allemagne dans les années 1920. Ces nouveaux théâtres d'étoiles étaient salués avec admiration et respect et à ce jour, ils attestent de la vive appétence du public à la fois pour le mythe (autour de constellations d'un âge immémorial) et le progrès. Dans ces lieux, les auditoires se plongeaient dans les sciences, la technologie et l'univers ; la modernité surmontait les contradictions de son temps.

Depuis le XIXe siècle, le planétarium est l'endroit ultime où l'humanité cartographie sa relation avec les étoiles et les galaxies. L'architecture du planétarium est élaborée avec un objectif clair : offrir un abri à la co-habitation de faits scientifiques et de fables magiques. Le planétarium est un des rares lieux où faits et fictions ne s'anéantissent pas, mais avancent ensemble. Dans un planétarium, on observe un ciel artificiel, le ciel sur terre, l'intérieur d'un dôme ou une demi-sphère, et cette ancienne disposition théâtrale incite le visiteur à revoir et redéfinir sa position dans le cosmos, qui est outrageusement réelle. La façon dont nous décrivons une constellation reflète notre relation matérielle à la Terre. Mais cela fonctionne aussi en sens inverse, par le pouvoir des mythes et fables archaïques : en redessinant et reformulant nos relations cosmologiques, nous pourrions parvenir à réajuster nos conditions matérielles.

PARS

The Tip of the Tongue a pris corps en dialogue avec un réseau de recherche qui porte le nom de PARS (Performing Astronomy Research Society). Cette initiative réunit un groupe interdisciplinaire de chercheurs internationaux actifs dans les sciences humaines, les sciences sociales et les sciences exactes, ainsi que des artistes, des techniciens visuels et des professionnels de planétarium qui étudient l'histoire, l'état actuel et à venir de spectacles astronomiques populaires. Combinant recherche académique et médiation professionnelle et artistique, PARS se consacre à l'analyse d'un lieu où les cultures spatiales et visuelles de la modernité étaient (et sont toujours) élaborées et expérimentées à l'intersection de la science, de la technologie et du spectacle. Nous observons la performance, les caractéristiques matérielles et technologiques de spectacles astronomiques, leurs contextes sociaux et culturels, mais aussi la perception et le vécu de publics divers. Nous explorons les manières dont les expériences partagées de spectacles astronomiques contribuent à encourager, dans les villes de la modernité par excellence et au-delà, de nouveaux sens du collectif et du monde.

BIOGRAPHIE

Pieter De Buysser (1972) est un metteur en scène, cinéaste et écrivain belge qui vit et travaille à Bruxelles. Il a étudié la philosophie à Anvers et à Paris. Depuis, il écrit de la fiction et de la non-fiction, du théâtre et du non-théâtre et interprète ses propres textes sur scène – à la fois en tant que non-clown, réaliste spéculatif et « transformatador ». Ses fables sont politiques, radicales, épiques et concrètes. Ses pièces ont été invitées ou commandées par des maisons ou des festivals tels que le Kunstenfestivaldesarts, Kaaithheater (Bruxelles), Berliner Festspiele, Taipei Festival, Biennale Wiesbaden, New Plays from Europe (Allemagne), Dublin Festival, Melbourne Festival, Baltoscandal Festival (Estonie), Archa Theatre (Prague), Théâtre de la Bastille (Paris), Fondation Cartier Paris, HAU Hebbel am Ufer (Berlin). Ces dernières années, il a beaucoup voyagé à travers l'Europe et au-delà avec la pièce *An Anthology of Optimism*, (avec Jacob Wren, 2009) et avec ses monologues *Book Burning* (2012) et *Landscape with Skiproads* (2014). En mars 2017, il a présenté au Archa Theatre à Prague sa nouvelle pièce, *The After Party* sur l'héritage de Václav Havel. Ses écrits sont traduits et mis en scène en polonais, français, allemand, italien et anglais. Outre ses œuvres pour le théâtre, il a réalisé quatre courts-métrages de fiction, *De Intrede*, *Solar*, *The Ambassador* et *You know you're right*. Son premier roman, *De Keisnijdere* [Les tailleurs de pavés], publié en 2012 chez De Geus (BE) a été traduit en tchèque en 2016. Pieter De Buysser a remporté le Prix Émile Zola en 1998, le trophée Dwarze Denker [penseur transversal] en 2011 et le stylo Marie Kleine Gartman en 2012. En 2015, il a fondé avec Thomas Bellinck une nouvelle maison de production, ROBIN.

HEAVEN ON EARTH

BY PIETER DE BUYSSER

If you had visited Paris, Barcelona, London, New York or Berlin in 19th century modernity, you may have attended an astronomy performance on an evening out. It was, increasingly, a time for mass involvement in science. Public demonstrations and lectures in academic venues, observatories, public spaces, theatres and opera were widely available to urban publics. These events often combined theatrical modalities with optical instruments, mechanical devices, moving transparent paintings and magic lantern slides. By mingling heavenly and earthly concerns, the shows delivered cosmological narratives that thematised the place of man, progress and technology in a rapidly evolving world. Witnesses frequently spoke of ‘a sense of wonder’, an intellectual and emotional state elicited by shows that turned scientific discoveries and technologies into spectacles. As with many other shows of the 19th and early 20th century such as wax museums, panoramas or international exhibitions, the distinction between sensational entertainment and scientific demonstration was often difficult to draw prompted debate from. The appeal of astronomical spectacles did not wane in the 20th century. They merely took on new forms when the first dome-shaped projection planetaria began appearing in German cities in the 1920s. Greeted with awe and reverence, the new modern theatres of the stars continue to testify to the vivid public appetite for myth and progress today. In these venues, audiences engaged with science, technology and the world; modernity negotiated the contradictions of its own time.

Since the 19th century, the planetarium has been the ultimate spot for mankind to map his relation to the stars and the galaxies. The architecture of the planetarium is developed with a clear purpose: to give shelter to the cohabitation of scientific facts and magic fables. The planetarium is one of the rare places where facts and fiction peacefully coexist.

PARS

The Tip of the Tongue was initiated in dialogue with a research network that goes under the name of PARS (Performing Astronomy Research Society). This initiative brings together an international, interdisciplinary group of researchers from the human, social, and exact sciences as well as artists, visual technicians and planetarium professionals to investigate the history, present state and future of popular astronomical spectacle. Combining academic research with artistic and professional mediation, PARS is dedicated to the investigation of a locus where spatial and visual

cultures of modernity were (and continue to be) elaborated and experienced at the intersection of science, technology and spectacle. ‘We look into the performance, the material and technological characteristics of astronomical shows, their social and cultural contexts but also their perception and experience by different audiences. We explore the ways in which the shared experience of astronomical spectacles contributed to foster new senses of the collective and of the world in the quintessential cities of modernity and beyond.’

BIOGRAPHY

Pieter De Buysser (°1972) is a Belgian theatre and film director and writer, who lives and works in Brussels. He studied philosophy in Antwerp and Paris. Since, he writes fiction and non-fiction, theater and non-theater and he performs his own texts on stage – as a non-clown, a speculative realist, a transformatador in one. His fables are political, radical, epic and concrete.

His plays have been invited or commissioned by houses and festivals such as Kunstenfestivaldesarts Brussels, Kaaithheater Brussels, Berliner Festspiele, Taipei Festival, Biennale Wiesbaden, New plays from Europe, Dublin Festival, Melbourne Festival, Baltoscandal Estonia, Archa Theatre Prague, Théâtre de la Bastille Paris, Fondation Cartier Paris and HAU Berlin. Over the last couple of years, he has travelled extensively through Europe and beyond with the play *An Anthology of Optimism*, (with Jacob Wren, 2009) and with his monologues *Book Burning* (2012) and *Landscape with Skiproads* (2014). In 2017 three new productions premiered: *The After Party*, on the legacy of Václav Havel, *The Tip of the Tongue*, a monologue by Pieter, brought in planetariums, and *Le Rire des Moineaux*, a monologue for actress Thalia Otmanetelba. His writings have been translated and staged in Polish, French, German, Italian and English. Besides his work for theatre, he directed four short fiction films, *De Intrede*, *Solar*, *The Ambassador* and *You know you're right*. His first novel *De Keisnijdere* was published in 2012 at De Geus (B) and translated into Czech in June 2016. Pieter received the Emile-Zola price in 1998, The Trofee Dwarze Denker in 2011 and the Marie Kleine-Gartman Pen in 2012.

Together with Thomas Bellinck, he established the Brussels-based, artist-run production society ROBIN in 2015.

CREDITS

TEXT, DIRECTION & PERFORMANCE Pieter De Buysser | FULL DOME VIDEO Elias Heuninck | SCENOGRAPHY Herman Sorgeloos | SCIENTIFIC ADVICE Kurt Vanhoutte (Universiteit Antwerpen) | DRAMATURGY Esther Severi | SOUND Yoerik Roeffens | TRANSLATION ENGLISH Jodie Hruby | TRANSLATION FRENCH Anne Vanderschueren | SUBTITLES Marie Trincaretto | ASSISTANCE SUBTITLES/VIDEO Jonas Beerts | FINANCIAL ADVICE Roger Christmann | PRODUCTION ROBIN | CO-PRODUCTION Kaaithheater, Kunstenfestivaldesarts, Stiftung Deutsches Technikmuseum, Théâtre les Amandiers, Archa Theatre Prague, House on Fire | SUPPORT the Flemish Government, the Flemish Community in Brussels, PARS (Performing Astronomy Research Society, F), the French Ministry for Culture and Communication and Flanders Literature | THANKS TO Laboratorium & Herculeslab of KASK / School of Arts of University College Ghent, Sophie D'Hoore and Sarah Vanagt

robin.brussels
parsnetwork.org
beerstorming.net
facebook.com/pinpon-mobile-905411006220162

PARS
Performing Astronomy Research Society

innoviris.brussels
empowering research

Vlaanderen
verbinding werkt

Klara BRUZZ

dS De
Standaard